

JAARVERSLAG LEERPLICHT

GEMEENTE STEENWIJKERLAND

SCHOOLJAAR
2014-2015

Afdeling: Maatschappelijke Ondersteuning

Inhoudsopgave:

Leeswijzer.....	3
Het schooljaar 2014-2015.....	4
Conclusies en aanbevelingen van vorig schooljaar.	13
<i>Verzuimprotocol primair onderwijs</i>	13
<i>Scholen bezoeken</i>	13
<i>Investeren in contacten met ketenpartners</i>	13
<i>Regionale beweging</i>	14
<i>Inschrijving van leerlingen melden bij DUO</i>	14
Wat gaan we doen in het schooljaar 2015-2016?	15
<i>Scholen bezoeken</i>	15
<i>Passend onderwijs, Jeugdwet en Participatiewet</i>	15
<i>Invoering nieuw leerlingen volgsysteem</i>	15
Bijlage 1: Leerplicht in het wettelijk kader.....	16
Bijlage 2: Leerplicht in het beleidskader Steenwijkerland.	17
Bijlage 3: Acties ondernomen door leerplicht	23

Leeswijzer

Jaarlijks doet het college van burgemeester en wethouders verslag van het gevoerde leerplichtbeleid.

In hoofdstuk 1 treft u de zaken die opvielen in het schooljaar 2014-2015. Het daaropvolgende hoofdstuk geeft een terugblik op de conclusie en aanbevelingen van het schooljaar 2013-2014. In hoofdstuk 3 kijken we vooruit naar het volgende schooljaar en benoemen we waar extra aandacht voor zal zijn.

Wilt u meer informatie over het wettelijk kader rondom de leerplichtambtenaar of zicht hebben op het hele beleidsterrein rondom jeugd, jongeren en het voorkomen van schooluitval dan verwijzen wij u naar de bijlagen 1 respectievelijk 2.

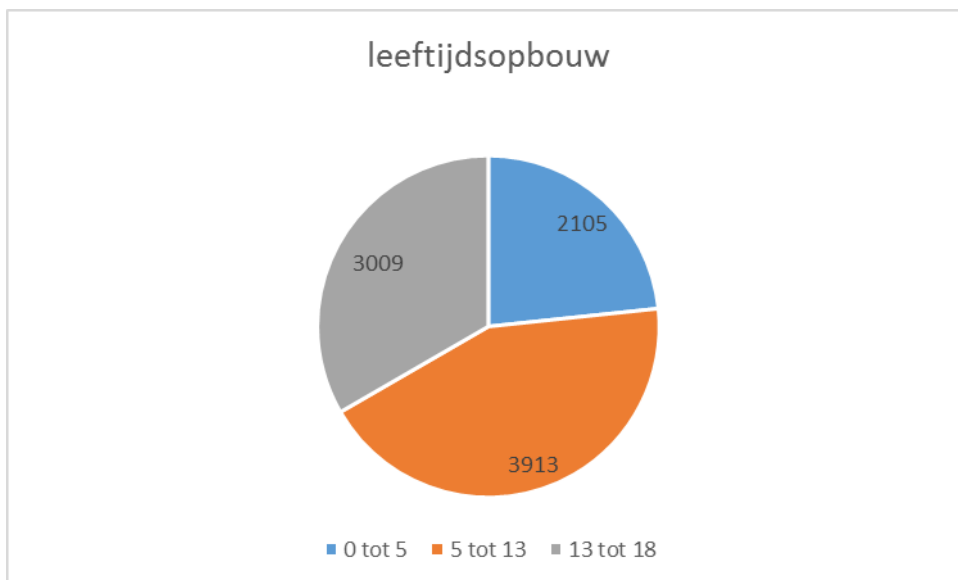
In bijlage 3 treft u alle door de leerplichtambtenaren gedane acties van vrijstelling schoolbezoek tot proces-verbaal.

Het schooljaar 2014-2015

De primaire taak van de leerplichtambtenaar is de handhaving van en het toezicht op de Leerplichtwet. In bijlage 3 kunt u alle door de leerplichtambtenaar ondernomen acties terugvinden. In dit hoofdstuk worden de opvallende zaken extra onder de loep genomen.

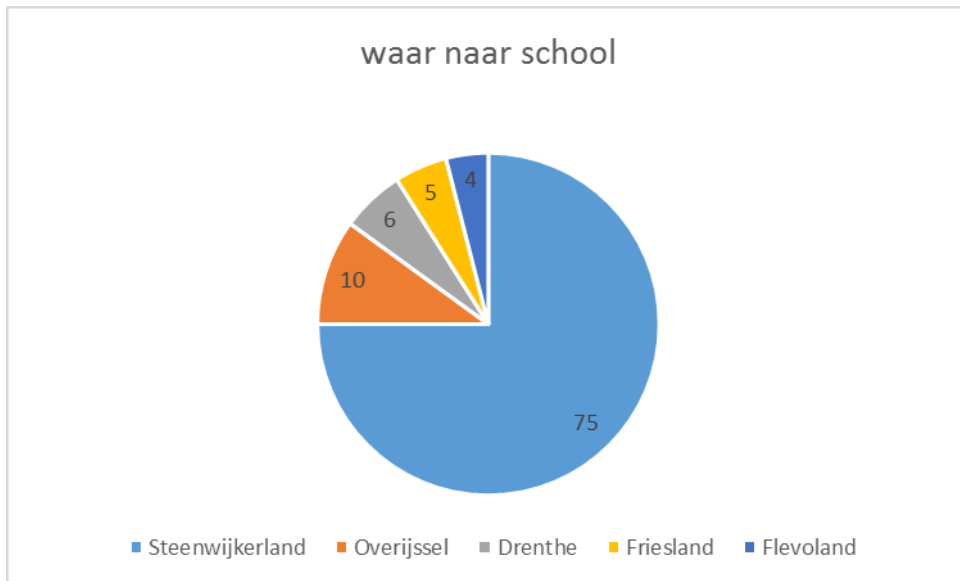
In Steenwijkerland zijn 36 scholen voor primair onderwijs gevestigd, één school voor speciaal basisonderwijs en 2 scholen voor regulier voortgezet onderwijs. Er is één school voor speciaal onderwijs die in Steenwijkerland twee locaties heeft: één locatie voor primair onderwijs en één locatie voor voortgezet onderwijs.

In totaal zijn er 9.027 kinderen en jongeren (in de leeftijd van 0 tot 18 jaar) ingeschreven bij de gemeente Steenwijkerland. Er zijn 3.913 kinderen in de leeftijd van 5 tot en met 12. Er zijn 3.009 jongeren in de leeftijd van 13 tot 18 jaar (peildatum 30-09-2015).

Grafiek 1: leeftijdsopbouw van in Steenwijkerland ingeschreven kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar

Ongeveer 75% van de leerplichtige leerlingen bezoekt een school binnen de gemeente Steenwijkerland. De overige leerlingen gaan naar scholen in de rest van de provincie Overijssel (met name Zwolle en Zwartsluis) of de provincies Friesland, Drenthe of Flevoland.

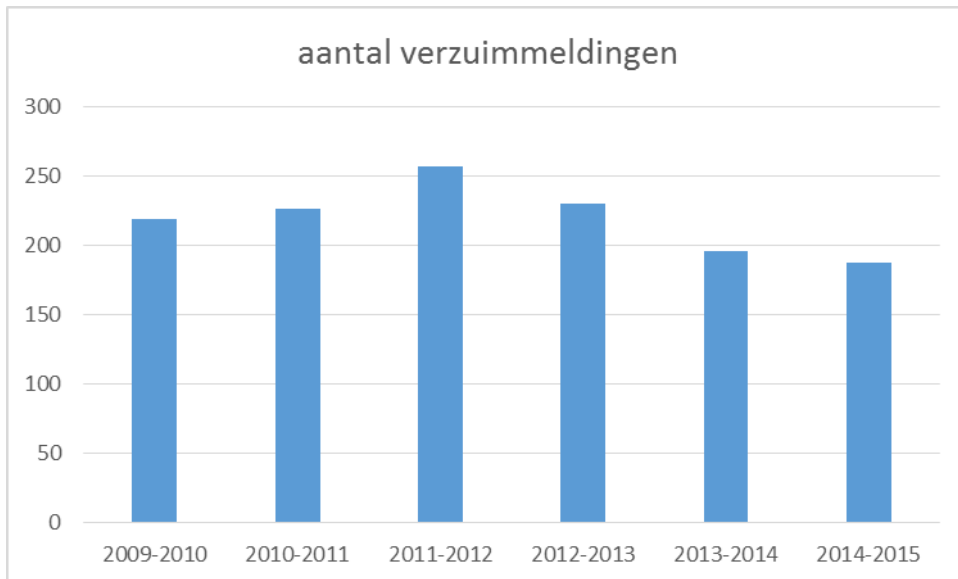

grafiek 2: waar gaan Steenwijkerlandse leerplichtige leerlingen naar school.

Steenwijkerland heeft drie leerplichtambtenaren voor in totaal 1,2 fte, waarvan één leerplichtambtenaar tevens buitengewoon opsporingsambtenaar is.

Wat in de cijfers opvalt

Het aantal leerlingen dat in het schooljaar 2014-2015 gemeld werd bij leerplicht is afgenomen van 196 in het schooljaar 2013-2014 naar 188¹. Het betreft leerlingen in zowel het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en speciaal onderwijs. De leerplichtambtenaren merken dat de verzuimmeldingen teruglopen, echter de complexiteit van de meldingen neemt fors toe. Enkelvoudig verzuim dat met één gesprek en een waarschuwing afgehandeld kan worden neemt af. Jongeren komen vaker in beeld bij de leerplichtambtenaren.

Grafiek 3: aantal verzuimmelding per schooljaar

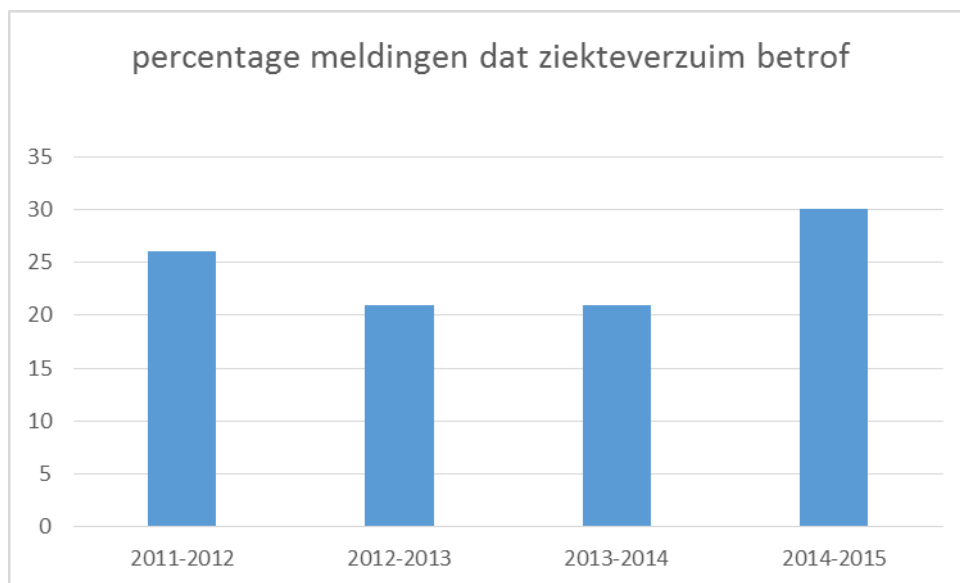
In 97 gevallen betrof het een meisje dat verzuimde. In 91 gevallen was het een jongen die verzuimde.

¹ Het aantal van 188 betreft het aantal unieke leerlingen. Het geeft geen inzicht in het aantal keren dat een leerling door school gemeld werd. Het gebeurt dat een leerling in een schooljaar meerdere keren gemeld wordt voor verzuim.

Ongeveer 31% van de verzuimmeldingen betrof zorgwekkend ziekteverzuim (dit is verzuim waarbij leerlingen ziek gemeld worden terwijl er geen sprake is van daadwerkelijke ziekte, er speelt dan andere problematiek). Vorig schooljaar bedroeg het percentage ziekteverzuimmeldingen nog 21% van het totaal aantal verzuimmeldingen. We zien een stijging van de ziekteverzuimmeldingen.

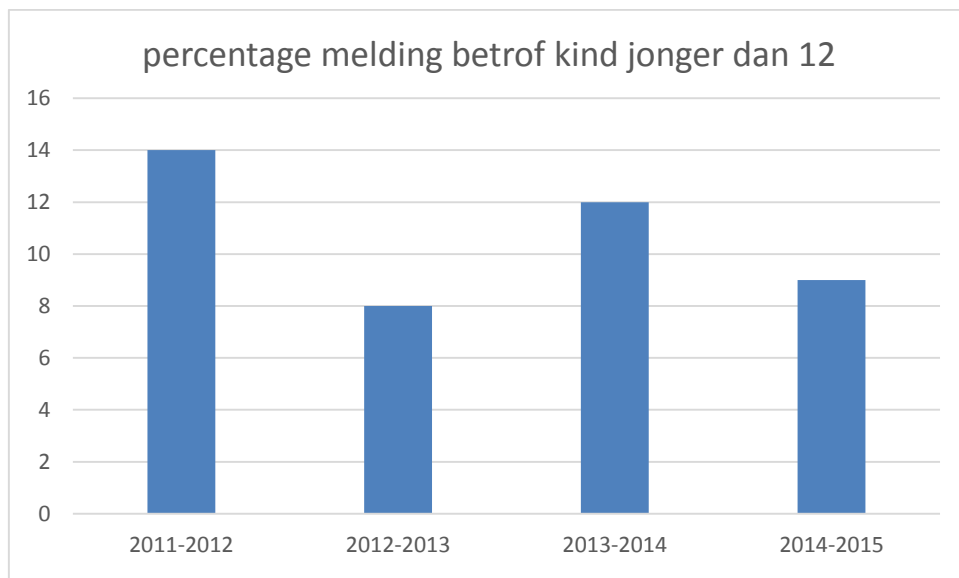
De ervaring leert dat veelvuldig ziekteverzuim vaak (niet altijd) een signaal is voor een onderliggende problematiek. Door adequaat hierop te handelen kunnen deze problemen zichtbaar worden, hetgeen kan resulteren in de inzet van hulpverlening.

Dat er een stijgende lijn te zien is komt overeen met de stijgende complexiteit van de meldingen.

Grafiek 4: het percentage van alle verzuimmelding waarbij het om zorgwekkend ziekteverzuim ging.

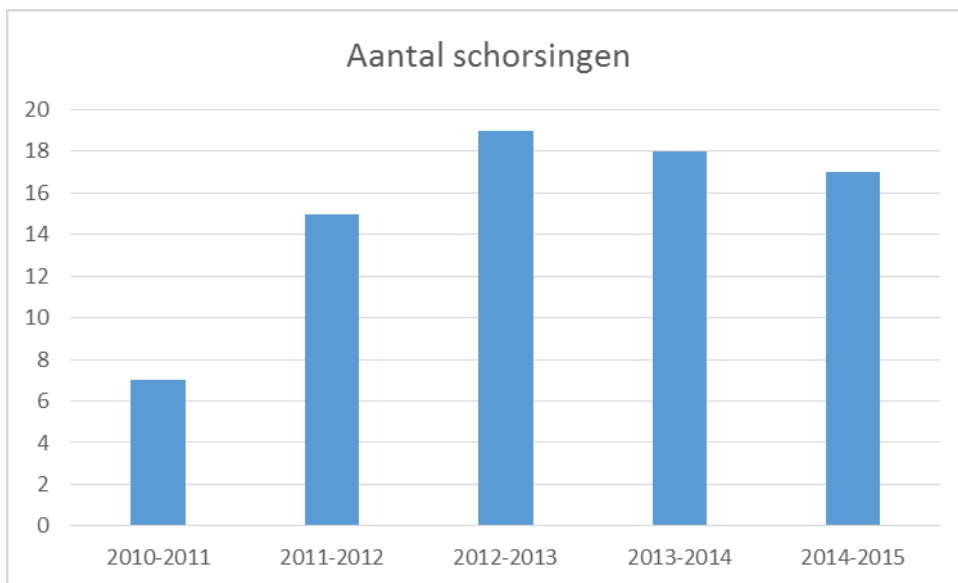
Ongeveer 9% van de meldingen betrof leerlingen die ingeschreven stonden op een school voor primair onderwijs. Ter vergelijking in het schooljaar 2013-2014 was dit ongeveer 11% van de meldingen.

Grafiek 5: het percentage van alle verzuimmeldingen waarbij het ging om een kind jonger dan 12 jaar.

Het aantal door school geschorste leerlingen, die gemeld werden bij leerplicht, is ongeveer gelijk gebleven (17 in het schooljaar 2014-2015 tegenover 18 in het schooljaar 2013-2014). Van het aantal geschorste leerlingen bezochten 2 leerlingen een school voor primair onderwijs, 13 leerlingen gingen naar het voortgezet onderwijs en 1 naar een school voor speciaal onderwijs. Deze leerlingen werden één dag tot één week geschorst.

De redenen van een schorsing zijn heel divers maar hebben eigenlijk altijd te maken met gedragsproblemen, waardoor een leerling niet te handhaven is op school.

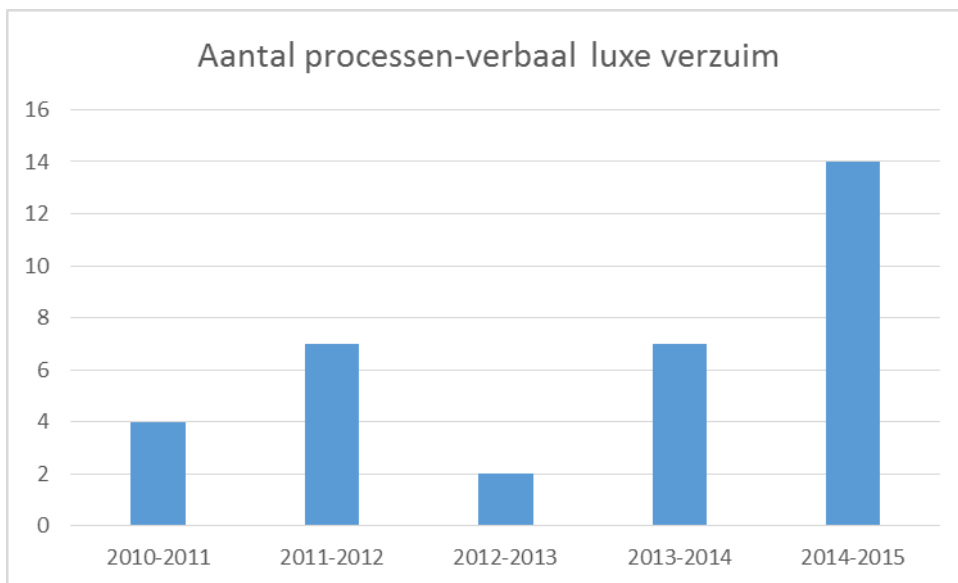
Grafiek 6: aantal geschorste leerlingen per schooljaar

Op 1 augustus 2014 (start van het nieuwe schooljaar) waren er 3 leerlingen die niet naar school gingen zonder geldige redenen en geen onderwijs kregen en thuis zaten, een zogenaamde thuiszitter². In de loop van het schooljaar kwamen daar 3 leerlingen bij. Van deze 6 leerlingen ging er 1 naar een school voor primair onderwijs, 4 naar een school voor voortgezet onderwijs en 1 naar een school voor middelbaar beroepsonderwijs. Deze leerlingen gingen na een periode van “thuiszitten” weer naar school of er werd alsnog vrijstelling verleend voor de inschrijvingsverplichting op grond van hun handicap/persoonlijke omstandigheden. Twee leerlingen waren op het eind van het schooljaar 2014-2015 nog thuiszitter. Al deze leerlingen waren bekend bij hulpverlening.

² Volgens de definitie van het ministerie is een thuiszitter: een leerplichtige jongere van 5 tot 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar met kwalificatieplicht, die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht respectievelijk van geregeld schoolbezoek of wegens het volgen van ander onderwijs.

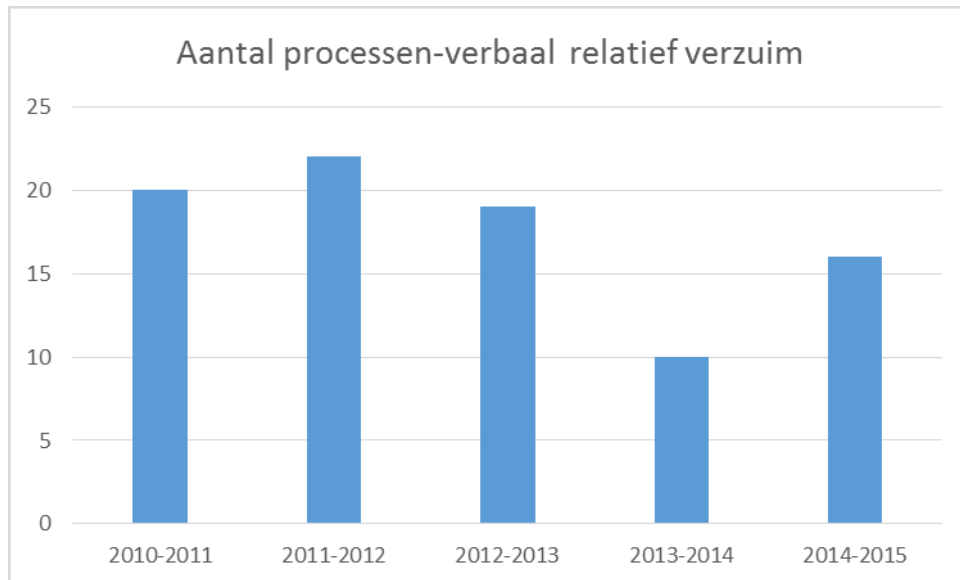
Het aantal processen-verbaal als het gaat om luxe verzuim (extra vakantie genoten zonder dat daar toestemming voor was) is ten opzichte van vorig schooljaar gestegen (van 7 naar 14).

Sinds ongeveer 2,5 jaar wordt er bij luxe verzuim niet meer een waarschuwing gegeven bij een eerste keer verzuim, maar is er direct een strafrechtelijke afdoening door middel van een proces-verbaal. Dit is conform de handleiding strafrechtelijke aanpak schoolverzuim van het Openbaar Ministerie.

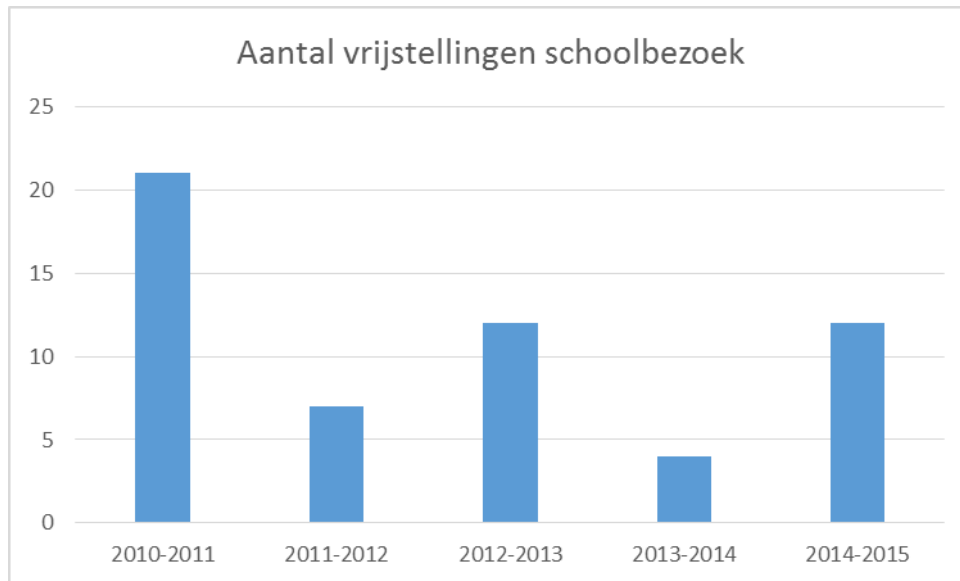
Grafiek 7: aantal processen-verbaal luxe verzuim per schooljaar

Het aantal processen-verbaal als het gaat om relatief verzuim (op school in geschreven en zonder geldige reden verzuim) is gestegen ten opzichte van vorig schooljaar (van 10 naar 16). Bij relatief verzuim wordt in eerste instantie een waarschuwing gegeven. Bij hernieuwd verzuim kan óf een Haltverwijzing opgemaakt worden óf een proces-verbaal.

Grafiek 8: aantal processen-verbaal relatief verzuim per schooljaar

Het aantal kinderen/jongeren dat vrijstelling van het geregeld school bezoek ontvangt op grond van artikel 11g dan wel artikel 15 van de Leerplichtwet laat jaarlijks een ander aantal zien. Voor dit schooljaar kregen 7 kinderen/jongeren vrijstelling van het schoolbezoek. Vier keer betrof het een leerling die ingeschreven stond op het primair onderwijs, één keer op voortgezet speciaal onderwijs en twee keer op een school voor voortgezet onderwijs. Twee jongeren stonden ingeschreven bij een school voor middelbaar beroepsonderwijs. In het nieuwe schooljaar zijn alle kinderen weer ingeschreven op een school of zijn na hun 18de verjaardag aan het werk gegaan.

Grafiek 9: vrijstelling schoolbezoek per schooljaar

Conclusies en aanbevelingen van vorig schooljaar

In het jaarverslag over het schooljaar 2013-2014 werd aangegeven dat er voor het schooljaar 2014-2015 extra aandacht gegeven zou worden aan de onderstaande punten (het cursief gedrukte is overgenomen uit het jaarverslag over het schooljaar 2013-2014):

Verzuimprotocol primair onderwijs

In ontwikkeling is een verzuimprotocol voor het primair onderwijs in Steenwijkerland. Dit is uniek voor de regio, geen enkele gemeente in de regio IJsselvecht heeft samen met het onderwijs een verzuimprotocol voor alle scholen van primair onderwijs binnen de gemeentegrenzen!

Het verzuimprotocol wordt samen met vertegenwoordigers vanuit de scholen opgesteld. De verwachting is dat het verzuimprotocol in het schooljaar 2014-2015 zal worden vastgesteld en geïmplementeerd.

Het verzuimprotocol is opgesteld en in het LEA (bestuurlijk overleg gemeente en onderwijs: Lokale educatieve agenda) van 11 september 2014 besproken met de bovenschoolse schooldirecteuren. Begin december 2014 hebben alle scholen gevestigd in Steenwijkerland het verzuimprotocol ontvangen.

Scholen bezoeken

Het blijft belangrijk om schooldirecteuren te bezoeken en aandacht te vragen voor de uitvoering van de Leerplichtwet. Ook in het schooljaar 2014-2015 gaan we hiermee door.

In het schooljaar 2014-2015 hebben we alleen scholen bezocht als daar op casusniveau aanleiding voor was.

Op donderdag 19 maart 2015 hebben de leerplichtambtenaren een gastles verzorgd in groep 8 van een aantal scholen in de gemeente. Dit in het teken van de landelijke Dag van de Leerplicht. Dit werd door de scholen, leerlingen en leerplichtambtenaren als zeer positief ervaren.

Investeren in contacten met ketenpartners

Eerder is al aangehaald dat de leerplichtambtenaren geconfronteerd worden met steeds zwaardere problematiek van de leerplichtige jongeren en hun gezinnen. Samenwerken met ketenpartners en CJG was al belangrijk maar wordt om die reden steeds belangrijker.

Goede samenwerking is belangrijk en wordt steeds belangrijker. Op casusniveau wordt door de leerplichtambtenaren steeds geïnvesteerd in het bespreken van de mogelijkheden van een leerplichtambtenaar. Dit is iets wat blijvend aandacht vraagt van leerplicht.

Regionale beweging

In de regio IJsselvecht zien we dat steeds meer gemeenten ervoor kiezen om rondom vakanties prikacties te houden op scholen. Ook kiezen gemeenten ervoor om een spreekuur te houden op school om aandacht te vragen voor beginnend verzuim. In Steenwijkerland hebben we er niet voor gekozen om in deze beweging mee te gaan. Scholen melden verzuim vroegtijdig en ook verzuim rondom vakanties wordt gemeld. In het schooljaar 2014-2015 willen we onze overwegingen kritisch bekijken en beoordelen of we mee willen gaan in de beweging die we regionaal zien.

Het kritisch meekijken op de beslissing van verlofaanvragen door schooldirecteuren maakt dat we zien dat er steeds beter een juist besluit genomen wordt. Ook zien we dat de schooldirecteuren het ongeoorloofd vakantieverzuim steeds meer melden. Door deze samenwerking is de noodzaak om rondom vakanties prikacties te houden niet nodig. Het oppakken van beginnend verzuim zien wij als taak van de scholen. De meeste scholen pakken deze taak goed op.

Inschrijving van leerlingen melden bij DUO

Sinds een aantal jaren zijn scholen verplicht om de in- en uitschrijvingen van leerlingen te melden bij DUO. Dit moet binnen 7 dagen gebeuren. We zien dat niet alle scholen tijdig aan deze verplichting voldoen. De gemeentelijke verantwoordelijkheid om te controleren of alle leerplichtige leerlingen ingeschreven staan op een school komt daardoor in de knel.

We zullen dit onderwerp bespreken met onze regio collega's en daar waar nodig een gezamenlijke actie hierin ondernemen.

In het schooljaar 2014-2015 hebben we extra aandacht gehad voor de meldingen van de scholen. We hebben beoordeeld of er daadwerkelijk leerlingen zijn waar te lang onduidelijk was op welke school ze ingeschreven stonden. Feitelijk hebben we dat niet kunnen constateren.

Wekelijks wordt er door de leerplichtadministratie gecontroleerd of de in Steenwijkerland ingeschreven leerplichtige kinderen op een school staan ingeschreven. Daar waar daar aanleiding toe is volgt er een nader onderzoek. De afgelopen jaren heeft dat niet geresulteerd tot de constatering dat er sprake is van absoluut verzuim (het niet ingeschreven staan bij een school).

Nieuwe beleidsontwikkelingen:

In het schooljaar 2014-2015 zal er een aantal ingrijpende wettelijke wijzigingen ingevoerd worden die van invloed kunnen zijn op het werk van de leerplichtambtenaar. Te denken valt aan de Wet op het Passend Onderwijs, de Nieuwe Jeugdwet maar ook de toelatingseisen voor het MBO. In het schooljaar 2014-2015 zullen we extra alert zijn op mogelijke consequenties hiervan.

In het schooljaar 2014-2015 hebben we nog nauwelijks consequenties gezien van de invoering van de nieuwe wetgeving. De verwachting is dat effecten van de nieuwe beleidsontwikkelingen voor het eerst zichtbaar worden in het schooljaar 2015/2016.

Wat gaan we doen in het schooljaar 2015-2016?

In het schooljaar 2015-2016 gaan we verder met de handhaving van en het toezicht op de Leerplichtwet. Daarnaast willen we extra aandacht en tijd vragen voor de volgende onderdelen:

Scholen bezoeken

Het blijft belangrijk om schooldirecteuren te bezoeken en aandacht te vragen voor de uitvoering van de Leerplichtwet. Ook in het schooljaar 2015-2016 gaan we hiermee door waarbij we extra de focus willen leggen op het verzuimprotocol in relatie tot thuiszitters en passend onderwijs.

Op de Dag van de Leerplicht 2016 willen we weer een gastles gaan verzorgen op scholen voor primair onderwijs.

Passend onderwijs, Jeugdwet en Participatiewet

De wettelijke wijzigingen die ingevoerd zijn zullen een grotere invloed hebben op het werk van de leerplichtambtenaar, waarbij we verwachten dat de effecten in dit schooljaar zichtbaar zullen worden. Te denken valt aan de Wet op het Passend Onderwijs, de Nieuwe Jeugdwet, Participatiewet. In het schooljaar 2015-2016 zullen we extra alert zijn op mogelijke consequenties hiervan en daar waar nodig dit op de beleidsagenda laten zetten.

Invoering nieuw leerlingen volgsysteem

Op grond van de Leerplichtwet is de gemeente verantwoordelijk om er zorg voor te dragen dat er een deugdelijke leerplichtadministratie is zodat duidelijk wordt dat alle leerplichtige inwoners ingeschreven staan op een school en deze ook daadwerkelijk bezoeken dan wel dat er vrijstelling is verleend voor de inschrijvingsverplichting of schoolbezoek. Met ingang van het schooljaar 2015-2016 gaat de gemeente Steenwijkerland over op een nieuw digitaal systeem waarin de leerlingen vanaf hun 5de levensjaar tot hun 18de verjaardag gevolgd worden. De voordelen van het nieuwe systeem zijn dat er meer mogelijkheden zijn qua opbouw van een digitaal dossier en dat er meer informatie gegenereerd kan worden dan in het oude systeem. Vermoedelijk zal dit tot gevolg hebben dat cijfers van voorgaande jaren minder makkelijk vergelijkbaar zijn met de cijfers voor het schooljaar 2015-2016.

Bijlage 1: Leerplicht in het wettelijk kader.

Leeftijd leerplichtigen

Een kind is leerplichtig vanaf de maand volgend op de vijfde verjaardag. De volledige leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de jongere de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. Hierna is de jongere kwalificatieplichtig. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt of een startkwalificatie³ (MBO-2, HAVO- of VWO-diploma) heeft behaald.

Inschrijving school

De inschrijvingsplicht en de bezoekeplicht staan geformuleerd in de Leerplichtwet 1969. In artikel 2 staat de essentie van de Leerplichtwet 1969: “de ouders (of feitelijke verzorgers) zijn verplicht ervoor te zorgen dat de jongere als leerling van een school is ingeschreven en deze school na inschrijving geregeld bezoekt”.

Toezicht op de naleving van de wet

In artikel 16 van de Leerplichtwet 1969 staat dat “naleving van deze wet is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe één of meerdere ambtenaren aan”.

Melden vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim

Op grond van artikel 21a van de Leerplichtwet 1969 moet de schooldirecteur vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim melden als dit verzuim meer bedraagt dan 16 les- of praktijkuren in een periode van vier opeenvolgende lesweken. Scholen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs melden dit verzuim bij DUO/IBG. Scholen voor basisonderwijs melden het verzuim nu nog rechtstreeks bij de leerplichtambtenaar.

Onderzoek leerplichtambtenaar

In artikel 22 van de Leerplichtwet 1969 is geregeld dat de leerplichtambtenaar onderzoek moet doen naar de achtergrond van het vermoedelijke ongeoorloofd schoolverzuim.

Jaarverslag Leerplicht

Artikel 25 van de Leerplichtwet 1969 schrijft voor dat burgemeester en wethouders jaarlijks verslag uitbrengen aan de gemeenteraad.

Regionale samenwerking

Op grond van artikel 16 lid 4 van de Leerplichtwet 1969 en artikel 21 van de ambtsinstructie Leerplicht werkt de leerplichtambtenaar samen met collega leerplichtambtenaren in de regio.

³ De leerplicht houdt in dat kinderen vijf dagen per week naar school moeten. Kinderen zijn leerplichtig van hun vijfde tot zestiende jaar. Na de leerplicht volgt de startkwalificatieplicht (tot 18 jaar). Een jongere mag pas stoppen met school als hij of zij een diploma op tenminste niveau mbo-2, havo of vwo op zak heeft. Zo'n startkwalificatie geeft een jongere voldoende 'bagage' om verder te studeren of werk te vinden.

Bijlage 2: Leerplicht in het beleidskader Steenwijkerland.

Collegeprogramma 2014-2018 “Verantwoord anders” en Jeugdagenda Steenwijkerland 2012-2016: “JONGTALENTtelt”.

De gemeente Steenwijkerland geeft in het Collegeprogramma 2014-2018 ‘Verantwoord anders’ aan dat het de kracht van haar inwoners wil bevorderen. We willen dicht bij de mensen staan en nemen de samenleving als uitgangspunt. In de Jeugdagenda 2012-2016 maken we duidelijk dat we in het bijzonder ook de jongeren willen betrekken bij hun ontwikkeling naar een goede plek in de maatschappij.

Binnen de gemeente richten we ons op het gezond en veilig opgroeien, talentontwikkeling en meedoen in de maatschappij. Hierbij sluiten we aan bij de maatregelen die de overheid neemt om een hechtere en sociale binding in de samenleving te bevorderen. Scholen hebben de opdracht gekregen hieraan bij te dragen door aandacht te geven aan actief burgerschap en sociale integratie. Leerlingen maken kennis met begrippen als democratie, participatie en identiteit. Waar sta ik voor, waar staat de ander voor en hoe werken we samen. Naast theoretische kennis draagt met name de vorming van de jongere in de praktijk bij aan de ontwikkeling tot mondige burgers, met respect voor anderen in de samenleving.

De gemeente is sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, de Wet op de jeugdzorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze drie transities zijn, samen met de invoering van Passend Onderwijs, van invloed op de aanpak van voortijdig schoolverlaten en uitval.

Vanuit de Participatiewet maakt indirect ook de aanpak jeugdwerkloosheid deel uit van onze aanpak, dit hangt immers nauw samen met schooluitval en daarmee de kansen op deelname aan de maatschappij.

Om ervoor te zorgen dat jongeren niet uitvallen werkt de gemeente samen met het onderwijs, de instellingen verenigd in het CJG, organisaties betrokken bij de Wmo en de IGSD Steenwijkerland-Westerveld. Samen moeten we er voor zorgen dat jongeren met het behalen van een startkwalificatie een goede basis krijgen voor een plek in de maatschappij. Daarom doen we er alles aan om jongeren op school te houden of door leer-werktrajecten hen een kans op een geslaagde toekomst te geven. Voor jongeren voor wie een startkwalificatie niet haalbaar is, zorgen we in gezamenlijkheid voor maatwerktrajecten.

In dit kader zijn alle jongeren in beeld en worden op een traject gezet met als doel het verkrijgen van werk, het volgen van een opleiding of het hebben van een startkwalificatie. De leerplichttaak is daarbij gesitueerd in het handhaven van de Leerplichtwet, het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en het verminderen en voorkomen van schoolverzuim van jongeren voor zover zij nog leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn (dus tot hun 18de verjaardag). De leerplichtambtenaar werkt voor deze jongeren samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin, het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het jongerenloket, waar de trajectbegeleiding van voortijdig schoolverlaters vanaf 18 jaar plaatsvindt (Wiedenmodel).

Centrum voor Jeugd en Gezin

Per 1 januari 2015 is de Jeugdwet van kracht. De gemeente Steenwijkerland en ook de organisaties in het Centrum voor Jeugd en Gezin hebben voor die tijd al de nodige voorbereidingen getroffen om de jeugdhulp uit te voeren. Het CJG vormt nu de toegang tot alle (individuele) jeugdhulp⁴. Ouders en jeugdigen kunnen met ondersteunings- en zorgvragen bij het CJG terecht voor hulp bij het maken van een gezinsplan. Wanneer hulp buiten het gezin en het eigen netwerk nodig is en lichte ondersteuning niet voldoende is kan er een verzoek tot jeugdhulp worden ingediend bij de gemeente.

De gemeente toetst het plan en geeft de beschikking af wanneer meer hulp nodig is. De gemeente is dan verantwoordelijk voor de financiering van de jeugdhulp en werkt in dit verband samen met de tien andere gemeenten in de regio IJsselland.

Het college en de CJG partners hebben in het najaar 2014 een Samenwerkingsovereenkomst afgesloten waarin afspraken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.

Het CJG is ook beschikbaar voor alle opvoed- en opgroevragen en organiseert in samenwerking met andere organisaties activiteiten in het kader van preventie en voorlichting in de gemeente Steenwijkerland. Er zijn drie inlooppunten (Oldemarkt, Vollenhove, Steenwijk) en iedereen met vragen kan het centrale telefoonnummer bellen of digitaal via de website van het CJG contact zoeken. De medewerkers in het CJG fungeren ook als vaste contactpersoon voor de individuele cliënten die meer zorg nodig hebben. Zij zijn dan casushouder, helpen bij het maken van een gezinsplan en ondersteunen bij het bewaken van trajecten. Vanzelfsprekend zijn ouders en verzorgers zelf verantwoordelijk voor zover mogelijk.

De plaatsen waar kinderen en ouders komen in het dagelijks leven zijn ook de plekken waar opvoedthema's, signalen bij kinderen en vragen over opvoeden aan de orde kunnen komen. De scholen zijn daarbij belangrijk. Het CJG heeft contactpersonen geregeld voor iedere school zodat de lijnen kort zijn en men elkaar goed leert kennen.

Aandacht voor een goede zorgstructuur en verbinding tussen de scholen (passend onderwijs) en CJG (jeugdbeleid /jeugdzorg) is belangrijk. Er is door het LEA (bestuurlijk overleg gemeente en onderwijs: Lokale educatieve agenda) een opdracht verstrekt aan een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers uit het onderwijs, CJG en gemeente om de thema's die van belang zijn voor de samenhang en de zorgstructuur uit te werken en te bewaken. Dit moet kansen bieden voor een goede integrale aanpak rondom kinderen.

Onderdeel van de bestaande zorgstructuur en waar leerplichtambtenaren verbinding mee hebben zijn:

- Kind in de Kern (scholen voor primair onderwijs)
- ZAT's (vo- en MBO-scholen)
- Multidisciplinair overleg CJG op casusniveau (po-, vo- en MBO-scholen)

⁴ Jeugdhulp die tot 1 januari 2015 geboden werd voor: jeugdzorg, kinderen met een licht verstandelijke beperking en jGGZ-zorg.

Kind in de Kern

Basisscholen, voorschoolse voorzieningen, jeugdgezondheidszorg en gemeente hebben de basis gelegd voor Kind in de Kern (KiK) voor de leeftijdsgroep 0-12 jaar. Het is een schakel tussen de jeugd- en onderwijszorg. Samen met opvoeders bespreken interne begeleiders en jeugdverpleegkundigen in klein verband het gedrag van 'hun' kinderen wanneer dat nodig is. Vaak gaat het om problemen thuis of op school die leiden tot verzuim of haperende leerprestaties. Het is daarbij belangrijk dat problemen niet doorsudderen en escaleren, maar direct worden opgepakt met als doel eerst met elkaar te kijken of het kind weer op de rit kan worden gezet binnen de vertrouwde omgeving en te voorkomen dat het kind onnodig de hulpverlening inrolt. KiK is gericht op het probleemoplossend vermogen van kind, opvoeders en school op een laagdrempelige manier. Afhankelijk van de vragen en problemen die zich voordoen kan leerplicht hierbij ingeschakeld worden. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen leerplicht en KiK /het CJG en de scholen.

KiK bestaat op alle basisscholen en in de voorschoolse opvang in Steenwijkerland. Hiermee is er een structuur gevonden waarmee de samenwerking meer vanzelfsprekend en ook op het juiste moment (zo vroegtijdig mogelijk) zal plaatsvinden. In deze periode vonden er nog twee ontwikkelingen plaats. Er is ook een start gemaakt met de introductie van een vorm van KiK werkwijze in het VO. Uiteraard zal ook hier gekeken worden waar het "leerplicht" raakt en afstemming plaatsvinden.

Een andere doorontwikkeling is dat alle professionals van de samenwerkende kernpartners in het CJG KiK gesprekken kunnen voeren (met ouder/opvoeder en IB-er van de school samen). De scholen hebben hiermee een vaste contactpersoon binnen het CJG die ze kunnen benaderen voor een KiK gesprek of voor andere opvoed- en opgroevragen.

Zorgadviesteam

De leerplichtambtenaren hebben zitting in het Zorgadviesteam (ZAT) op de scholen voor voortgezet onderwijs binnen de gemeentegrenzen. Het ZAT is multidisciplinair en bestaat onder andere uit de afdelingsleiders van de school, een arts of verpleegkundige van de GGD, schoolmaatschappelijk werkers van Zorggroep Oude en Nieuwe Land, soms ook een orthopedagoog en altijd de leerplichtambtenaar.

Ook de scholen buiten de gemeentegrenzen hebben een ZAT.

In het ZAT worden jongeren besproken over wie de school zich zorgen maakt. De reden daarvan is heel divers. Soms gaat het om leerachterstanden, soms om gedragsproblematiek of om problemen thuis die zijn weerslag hebben op school of schoolverzuim. In het ZAT worden vervolgacties besproken en later weer teruggekoppeld. De leerplichtambtenaar die zitting heeft in het ZAT, koppelt noodzakelijke informatie terug, indien van toepassing, aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling.

Multidisciplinair overleg CJG op casusniveau

Wat de zorgstructuur betreft is geconstateerd dat het soms beter werkt als er een klein multidisciplinair overleg (MDO) georganiseerd wordt rondom een specifieke casus. Partijen die betrokken zijn (of zouden moeten zijn) bij een situatie worden bijeengeroepen en maken samen met ouder(s)/opvoeder(s) en zo mogelijk kind een plan van aanpak. Per 1 januari 2012 is met deze MDO's gestart. De MDO's kunnen betrekking hebben op kinderen/jongeren in de leeftijd van -9 maanden tot 23 jaar (de doelgroep van het Centrum voor Jeugd en Gezin).

Sluitende aanpak Wiedenmodel/Jongerenloket in het kader van voorkomen van schooluitval

Jongeren verdienen kansen om een goede opleiding te volgen en hun ambities waar te maken. Mét een startkwalificatie is de kans op een baan die bij een jongere past groter, zeker als de arbeidsmarkt krap is. Onze kenniseconomie heeft goed geschoold personeel nodig. Daarom zijn jongeren leerplichtig en kwalificatieplichtig.

Beleid

Het uitgangspunt bij jongeren vanaf 18 jaar is, dat zij óf leren óf werken. Op jongeren vanaf 18 jaar is de Leerplichtwet 1969 niet meer van toepassing maar de RMC-wet. RMC betekent: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten. De RMC-wet is een wet die stelt dat iedere jongere een startkwalificatie moet hebben.

De gemeente Steenwijkerland heeft ervoor gekozen om zelf de RMC-trajectbegeleiding van de jongeren op zich te nemen. De jongerenadviseur werkt vanuit het Werkplein en is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het “Wiedenmodel” voor jongeren van 18 tot en met 22 jaar. De leerplichtambtenaar is verantwoordelijk voor de jongeren tot 18 jaar.

Het Wiedenmodel is een sluitende aanpak waarbij alle jongeren die niet in het bezit zijn van een startkwalificatie herplaatst dienen te worden naar:

1. volledig dagonderwijs VO/MBO;
2. een opleiding werken en leren (BBL-opleiding);
3. werk (duurzaam tenminste 6 maanden en 19 uur per week);
4. een uitzendbaan;
5. een vorm van passende of gesubsidieerde arbeid;
6. een reïntegratietraject in het kader van Werk Nu;
7. een zorgtraject.

De kracht van de aanpak van het Wiedenmodel ligt bij de nauwe samenwerking tussen onderwijs en gemeente (leerplicht/RMC, IGSD). Bij (dreigende) uitval wordt nadrukkelijk gekeken wat het best bij de jongere past: terug naar school/opleiding, een combinatie van werken en leren of aangepast werk voor jongeren waarvoor een startkwalificatie niet haalbaar is.

Jongerenloket

In 2010 zijn de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld gestart met de uitvoering van een integrale aanpak van de wettelijke kaders voor jongeren van 18-27 jaar in het kader van de Wet werk en bijstand, de Werkloosheidswet en de RMC-taken.

Het Wiedenmodel houdt zich specifiek bezig met jongeren van 18 tot en met 22 jaar zonder startkwalificatie. Het jongerenloket richt zich op alle jongeren van 18 tot en met 26 jaar met en zonder een startkwalificatie.

Binnen het jongerenloket zijn de verschillende wettelijke taken en de dienstverlening van het Werkplein aan de jongeren samengebracht. De jongeren die nu in beeld zijn behoren tot de volgende doelgroepen:

- voortijdig schoolverlaters 12-23 jaar (leerplicht/RMC)
- WW-ers/WAJONG-ers 18 tot 27 jaar (UWV)

- WWB-ers 18 tot 27 jaar (IGSD)
- Niet uitkeringsgerechtigden 18 tot 27 jaar

Meerjarenbeleidsplan VSV regio IJssel-Vecht 2013-2016

Steenwijkerland is één van de gemeenten die onder de regio IJssel-Vecht valt voor wat betreft voortijdig schoolverlaten. Regio IJssel-Vecht heeft het meerjarenbeleidsplan in december 2012 vastgesteld voor de komende vier jaar. De basis is de regionale VSV-analyse.

De visie van de regio IJssel-Vecht is de visie van de gemeente Steenwijkerland.

“Om mee te kunnen doen in de samenleving is het zaak om voldoende bagage mee te krijgen. De ontwikkelijn benadrukt dan ook een succesvolle schooltijd, maar ook een duurzame arbeidsparticipatie. De opvoeder, scholen en omgeving werken samen aan een optimale ontwikkeling van kinderen en jongeren. Uiteindelijk draait het erom dat jongeren hun capaciteiten en talenten kunnen gebruiken, zodat ze economisch en maatschappelijk zelfstandig kunnen zijn”.

De missie van de regio IJssel-Vecht is: alle VSV-ers in beeld en geen jongeren aan de zijlijn in regio IJssel-Vecht. Dit doen we door extra in te zetten op het behalen van een startkwalificatie. Hiermee krijgt de jongeren een goede uitgangspositie in de maatschappij. Belangrijk hierbij is:

- registratie om de jongere te kunnen volgen;
- zorgen dat de jongere op school blijft;
- schoolverlaters zonder startkwalificatie volgen en begeleiden naar onderwijs of werk;
- ketensamenwerking is noodzakelijk om dit tot stand te brengen.

Meerjarenbeleidsplan Aanpak voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkeloosheid Steenwijkerland Wiedenmodel/Jongerenloket 2016/2020

Afgelopen schooljaar zijn de voorbereidingen gemaakt om te komen tot een meerjarenbeleidsplan voor Steenwijkerland.

Passend onderwijs

Met ingang van 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs ingevoerd. Met de invoering van passend onderwijs hebben de scholen de zorgplicht gekregen. Dit betekent dat scholen aan ouders c.q. verzorgers een passend onderwijsaanbod moeten doen voor hun kind of kinderen. In het geval de school tot de conclusie komt dat zij niet de benodigde zorg kan garanderen, moet de school een andere (passende) school zoeken. Iedere school maakt verplicht deel uit van een samenwerkingsverband. Dit kunnen ze ook aanspreken om gezamenlijk tot een goed onderwijsaanbod te kunnen komen. Wel blijft de school waar de leerling is aangemeld verantwoordelijk om een passend onderwijsaanbod aan te leerling te doen. Het zou daarom niet meer kunnen voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten, omdat hij/zij een passend onderwijsaanbod heeft gekregen en de school hiervoor verantwoordelijk blijft.

Bijlage 3: Acties ondernomen door leerplicht

Acties leerplicht vanaf schooljaar 2011-2012

	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Extra verlof/bijzondere omstandigheden	0	4	4
-waarvan toegekend	-	4	4
-waarvan afgewezen	-	0	0
Extra vakantieverlof	1	2	0
-waarvan toegekend	0	1	-
-waarvan afgewezen	1	1	-
Vrijstelling art 3-a (vervangende leerplicht)	0	0	0
Vrijstelling art 5 onder a (lichamelijke of psychische belemmeringen)	4	9	7
Vrijstelling art 5 onder b (bezwaar tegen de richting van het onderwijs)	3	3	3
Vrijstelling art 5 onder c (onderwijs in het buitenland)	0	0	1
Vrijstelling art 15 (vervallen, nu artikel 11,g-vrijstelling van het geregeld schoolbezoek)	12	4	12
-waarvan ingeschreven nieuwe opleiding volgend schooljaar	8	3	8
-aan het werk / tijdelijk werk / vrijwilligerswerk	8	4	7
-waarvan deelname hulpverleningstraject	1	0	2
-waarvan melding school	8	0	1
-waarvan melding ouders	4	4	11
-waarvan melding Werkplein	0	0	0
Ongeoorloofd schoolverzuim/zorgmeldingen	230	196	188
-waarvan jonger dan 12 jaar	19	23	16
-waarvan zorgwekkend ziekteverzuim	48	41	57
Schorsing	19	18	17
Meldingen bij Veilig Thuis (gezinnen)	1	0	0
"Thuiszitters"	6	4	6
HALT-meldingen	4	4	5
Proces-verbaal	21	17	30
-waarvan absoluut verzuim (geen inschrijving op een school)	0	0	0
-waarvan luxe verzuim	2	7	14
-waarvan relatief verzuim	19	10	16

Crisissituatie (gezinnen) met (tijdelijk) verblijf - buiten de gemeente - binnen de gemeente	0	0	0
Niet ingeschreven op een school	1	1	1
-waarvan in hulpverleningstraject	0	1	1
Aantal leerplichtige leerlingen dat besproken werd in MDO's van het CJG waarbij LPA betrokken was.	9	12	15